

Áššeovddideapmi

Vuodđodokumeanta
 Jorgaluvvon dokumeanta

Vuorkáášsenr.: 2022/2140-10	Áššemeannudeaddji: Marit Elisabeth Hætta Gaup	Dáhton: 22.11.2022
--------------------------------	--	-----------------------

Lávd.ášsenr.:	Lávdegoddi:	Čoahkkindáhton:
	Suohkanstivra	
	Ovdagotti evttohančoahkkin	
	Bajásšaddama, ja dearvvašvuođa ja sosiála váldolávdegoddi	
	Kultuvrra, ealáhus ja tehnikkalačča váldolávdegoddi	
	Vuorrásiidráđđi	
	Doaimmashehttejuvvon olbmuid ráđđi	
	Nuoraidráđđi	
	Hálddahuslávdegoddi	

EKONOMIIJAPLÁNA 2023-2026 OKTAN DOAIBMAPROGRÁMMAIN JA JAHKEBUŠEAHTAIN 2023

Mearrádusdiehtu sáddejuvvo dán čujuhussii:

- Stádahálldašeaddji Romssas ja Finnmárkkus, Damsveien 1, 9815 Vadsø
- VEFIK IKS, Postboks 1023, 9503 Alta
- KUSEK IKS, Postboks 1261, 9505 Alta
- Suohkanjođiheaddjit

Čujuhuvvo čuovvováži:

- Ekonomiiaplána 2023-2026 mas lea doaibmaprogramma ja jahkebušeahtta 2023 (evttohus)
- Suohkanlága §§14-3 – 14-22 gullelaš lánkaásahusaiguin
- Stádabušeahtta 2023 oktan [Ruona gihppagiin 2023](#)
- KS prognosamodealla rámmadoarjagii 2023
- Guovdageainnu suohkana ekonomiijanjuolggadus
- Proposišuvdna 1 LS (2022-2023) Stuorradiggái (evttohus stuorradiggemearrádussii) mii guoská verrui, divvagiidda ja dullui bušeahttajagi 2023 ovdas – [Stuorradikke vearromearrádus](#)

Mildosat:

- 1 Ekonomiiaplána 2023-2026
- 2 Doaimmalistu doaibmabušeahtta 2023-2026
- 3 Doaimmalistu investerenbušeahtta 2023-2026
- 4 Finánsaraporta 2023-2026

Ášši duogáš:

Suohkanlágas lea gáibádus ahte suohkanplána servodatoassi ja ekonomiiaplána ja doaimmaprográmma galget leat oktii čadnon. Ekonomiiaplána hábmemis lea váldon vuoddu suohkanplána servodatoasis ja ON guoddevašvuoda mihttomeriin, ja daid vuodul leat doaimmabijut movt olahit daid mihttomeriid boahttevaš 4 jagi hábmejuvvon. Plánadokumeanttas lea doaimmaprográmma, 2023 jahkebušeahtta ja ekonomiiaplána 2023 – 2026 áigodahkii. Doaimmaprográmma hábme vuoddu ovttadagaid doaimmaplánaide čuovvovaš jagi.

Suohkana ekonomiijanjuolggadusa mielde mearrida ja juohká suohkanstivra juolludemiid suohkana doimii netto rámmadásis. Juolludeamiid ovttadagaide bohtet ovdan bušeahttaskovis 1C. Netto rámma ii galgga, ekonomiijanjuolggadusa mielde, badjel mannat suohkanstivra lobi haga, dat mearkkaša ahte ferte leat suohkanstivra mearrádus jus netto rámmaid galgá rievdadit. Bálválovuovttadagat mearridit jahkásaš detálljabušeahhta mas doaimmahivvodat lea dan rámma siskkobealde mii lea juolluduvvon. Suohkanjođiheddjiin lea danin iežaset váldesirdojuvvon bušeahttaválddi siskkobealde geatnegahtton ovddasvástádus sihkarastet ahte netto doaimmarámmat eai rasttilduvvo.

Mildosat 2 ja 3 čájeha evttohuvvon doaimmabijut máid sáhtta válljet juogo lasihit dahje váldit eret bušeahttas. Seastindoaimmat leat doaimmat mat leat jo siste bušeahttaevttohusas, muhto maid sáhtta váldit eret bušeahttas ja čájeha maid suohkan sáhtta seastit jus doaimmat eai čađahuvvo. Doaimmat namuhuvvon lassáneapmin leat doaimmat masa ii leat gávdnon ruhta váldit mielde bušeahttaevttohussii, muhto maid suohkanstivra sáhtta válljet bidjat sisa bušeahttii. Ii goabbá ge dán listtuin leat dievaslaš ja suohkanstivrras lea friddjavuohta lasihit ođđa doaimmaid mat bohtet váikkuhit bušeahtta boahttevaš njealje jagi.

Miiddus 4 lea finánsaraporta ja čájeha makkár eavttuid mielde ekonomiiaplána lea ráhkaduvvon. Finánsaraporttas leat analysat mat leat huksejuvvon vuordámušaide boahttevaš reantorievdademiide ja vuodđun leat loanat maid suohkanstivra lea juo dohkkehan. Lassin loatnaváldimiidda maid suohkanstivra lea juo dohkkehan lea maidai evttohus ođđa loatnaváldimiidda jahkásaččat 10 milliovnna ruvno álggahanloanat ektui váldon mielde finánsaraportii.

Árvvoštallan:

Jagiid 2020 ja 2021 lea čalmmustahtten man jođánit dáhpáhusat máilmmis leat váikkuhan báikkálaš dili. Álggos bođii rohtudávda covid-19 ja dan váikkuhusat servodahkii. Eahpesihkarvuoda máilmmidásis stuorui vel maŋnel go soahti buollái Ukrainas. Dát guokta dáhpáhusa leaba garrasit čuohtan ekonomiijai, servodahkii ja fitnodateallimii, ja dagahan stuorra rievdademiid ekonomalaš rámmaeavttuide. Ovddosguvlui boahtá leat stuorra eahpesihkarvuotta makkár ekonomalaš váikkuhusat rohtudávdda maŋnel bohtet ja movt soahti boahtá čuohtat suohkanekonomiijai.

Ássiid, servodaga ja ealáhuseallima vuordámušat ja dárbbut suohkanlaš

bálvalusaide lassánit eambbo go dan mii otná suohkanlaš sisaboahodásis lea munni dustet. Suohkanis leat biddjojuvvon johtui stuora doaimmabijut gos ođđa bargosajit galget ráhkaduvvot ja stuora huksen- ja infrastrukturdoaimmabijut galget čađahuvvot. Seammás galgá suohkan effektiviseret doaimma ja ovdánahttit suohkana digitála bálvaluslágideaddjin.

Suohkanis lea stuora rievadan- ja nuppástuhtindárbu, bargu maid ii sáhte dustet oanehisáigge seastindoaimmabijuin, muhto mii gáibida vuđolaš nuppástuhtinproseassa. Suohkan lea gal bidjan johtui máŋga proševtta main ulbmil lea nuppástuhttit ja heivehit doaimma boahktevaš gollodárbbuide. Hástalus lea nuppástuhttit johtileappot go bálvalusdárbu rievdá.

Historjjálaš vuollegis reantodási ja ovddit jagiid unnitgeavaheami geažil lea suohkan gaskaboddosaččat lasihan ekonomalaš doaimmamuni. Dát doaimmamunni berre adnot hábmet doaimma mii boahkte áiggis lea ekonomalaš guoddevaš. Jus suohkan ii rievdat otná doaimma, boahotá dat áiggi mielde mannat suohkana bálvalusfálaldagaid ovdii.

Guovdageainnu suohkanis lea jo ekonomiiaplánaáigodaga álggus gollodássi mii lea stuorit go sisaboahoeavttut. Ekonomiiaplánaáigodagas plánejuvvo netto negatiiva doaimmaboađus ja vealgedássi mii lea stuorit go brutto doaimmasisaboadut. Dat mearkaša ahte suohkan otná doaimmain ii nagot gokčat dábálaš doaimmagoluid dábálaš doaimmasisaboaduiguin, ja eaktuduvvo ahte ferte atnit geavakeahtes ruđaid nugo disposišuvdnafoanda. Vaikko disposišuvdnafoanda lea siskkobealde ekonomalaš doaimmamihttuid, de mitalit mihttologut ahte suohkanekonomiija ii boađe leat guoddevaš almma stuorra doaimmarievdademiid haga.

Dilis gos sisaboahodássi lea unnit go gollodárbu, ferte vuoruhit masa ruđat adnojit. Otná doaimma ii leat guoddevaš ja ferte rievdaduvvot. Vuoruhemiin ferte árvvoštallat maid dáhttu unnidit vai nagoda fuolahit eambbo boarrásiid ja stuorit loatnagoluid, almma ahte čuohcá suohkana eará čálgofálaldagaide ja servodatovdáneapmái muđui.

Mearrádusevttohus:

1. Doaimmaprográmma 2023 – 2026 mearriduvvo daid mihttomeriiguin ja premissaiguin suohkana bálvalusbuvttadeami ektui mat bohtet ovdan doaimmaprogrammadokumeanttas.
2. Jahkebušeahtta 2023 ja ekonomiiaplána 2023 – 2026
  - a) Doaimmabušeahtta mearriduvvo bušeahtaskoviid 1A Juolludusgovva doaimma, 1B Juolludusgovva doaimma juhkon ovttadagaide, 1C Juolludusgovva netto bušeahttarámmat juhkon ovttadagaide ja 1D Ekonomalaš geahčastat doaimma vuodul.
  - b) Investerenbušeahtta mearriduvvo bušeahtaskoviid 2A Juolludusgovva investeren, 2B Dávkilít govva investeremiid badjel ja 3A Geahčastat mii čájeha buot velggiid ja eará guhkitáiggi geatnegasvuodaid vuodul.
  - c) Jahkebušeahtta lea čadnon, ja dan sáhtá dušše suohkanstivra ieš rievdat, dahje daid ekonomalaš ja hálldatlaš válddi váldesirdinnjuolggadusa mielde man suohkanstivra lea mearridan.

- d) Ovttagaide juhkkovuo netto bušeahhtarámma bušeahhtaskovi 1C mielde.
- e) Investerenrámma biddjo kr 25 445 000 rádjái, mas investerengolut bastevaš doaimadávviidida dahket 11 684 000 ruvnno, álggahanloana oasusmávssut dahket 2 961 000 ruvnno, viidásit luoikan álggahanloanat dahket 10 000 000 ruvnno ja iežaskapitála sisamáksu KLP:i dahká 800 000 ruvnno vrd bušeahhtaskovi 2B.

3. Loatnaváldin.

- a) Suohkanstivra dohkkeha loatnarámma 2023 15 550 000 ruvnno rádjái ruhtadit ođđa netto juolludemiid iežas investeremiidda, vrd. suohkanlága § 14 – 15 vuosttaš lađas.
- b) Suohkanstivra dohkkeha loatnarámma 2023 10 000 000 ruvnno ruhtadit álggahanloana Viessobánkkus viidásit lonemii vrd. suohkanlága § 14 – 17.
- c) Suohkandirektevra oažžu válddi dohkkehit loneneavttuid namuhuvvon loatnarámmaide.

Loanaid váldá dárbbu mielde ja maŋŋil go ollislaš árvvoštallan lea dahkkon máksinnávccas, riskaárvvoštallamis ja posiitiiva vuoittu vejolašvuođas. Suohkandirektevra oažžu válddi dohkkehit loatnaásahusa, loatnaeavttuid ja oassemáksináiggi.

- 4. Vearru sisabođuid ja opmodagas mearriduvvo dan bajimus vearromáksui man Stuoradiggi mearrida.
- 5. Suohkanstivra dohkkeha ovdagotti ekonomiiaplána 2023 – 2026 ja jahkebušeahta 2023 evttohusa čuovvovaš rievdadusaiguin: